

Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan bölünme işleminde "Devreden KDV"nin durumu

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-KDV.17.4-1362
Tarih	27.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-KDV.17.4-1362

27/08/2013

Konu : Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan bölünme işleminde
"Devreden KDV"nin durumu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; gemi inşası, gayrimenkul inşaat, taahhüt, alım ve satımı ile bu alanlarda diğer firmalara iştirak etme konularında faaliyette bulunduğunuz, "gemi inşası" faaliyetini tersanesi ile birlikte Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesi kapsamında tam mükellef sermaye şirketine devredileceği belirtilerek bölünme öncesi şirket aktifinde kayıtlı "devreden katma değer vergisi" tutarının bölünmeye konu faaliyet ile doğrudan bağlantılı olan kısmının devredilip devredilmeyeceği ile Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi kapsamında gerçekleştirilen satışlar nedeniyle bölünme öncesi yüklenilen ve bölünme sonrası devir alınan katma değer vergisinin kısmi bölünme sonucu faaliyetini sürdüren yeni şirket tarafından nakden veya mahsuben iade alınıp alınmayacağı hususlarında bilgi talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde; "Kısmi bölünme: Tam mükellef bir sermaye şirketinin veya sermaye şirketi niteliğindeki bir yabancı kurumun Türkiye'deki iş yeri veya daimi temsilcisinin bilançosunda yer alan taşınmazlar ile en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da sahip oldukları üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçını kayıtlı değerleri üzerinden aynı sermaye olarak mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devretmesi, bu Kanunun uygulanmasında kısmi bölünme hükmündedir. Ancak, üretim veya hizmet işletmelerinin devrinde, işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesi zorunludur. Kısmi bölünmede devredilen varlıklara karşılık edinilen devralan şirket hisseleri, devreden şirkette kalabileceği gibi doğrudan bu şirketin ortaklarına da verilebilir. Taşınmaz ve iştirak hisselerinin bu bent kapsamında devrinde, devralan şirketin hisselerinin devreden şirketin ortaklarına verilmesi halinde, devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerine ilişkin borçların da devri zorunludur.

...

Bu maddeye göre yapılacak bölünmelerde aktifi ve pasifi düzenleyici hesaplar ilgili olduğu aktif veya pasif hesapla birlikte devrolunur..."

hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükme göre, kısmi bölünme işlemine taşınmazlar, iştirak hisseleri, üretim veya hizmet işletmeleri konu edilebilmektedir.

Diğer taraftan 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "19.2.2.1. Üretim ve hizmet işletmelerinin aynı sermaye olarak konulması" başlıklı bölümünde, "Üretim veya hizmet işletmelerinin devrinde, işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesi zorunludur. Kısmi bölünme sonucu hem bölünen işletmenin hem de bölünme sonucunda varlıkları devralan işletmenin faaliyetine devam etmesi esastır. Bu kapsamda, söz konusu işletmelerin devrinde, işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli taşınmaz, her türlü tesis, makine ve teçhizat, alet, edevat, taşıtlar, gayrimaddi haklar ile hammadde, mamul, yarı mamul mallar gibi aktif kıymetler ile ilgili pasif kıymetlerin tümünün devredilmesi zorunludur..." şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Aynı Tebliğin "19.2.2.1.3. Üretim ve hizmet işletmelerinin belli bir kısmının kısmi bölünmeye konu edilmesi" başlıklı bölümünde, "...Tek bir üretim veya hizmet işletmesi bulunan kurumun, taşınmazlar ve iştirak hisselerini kısmi bölünmeye konu etmesi mümkün olup anılan işletmeyi ise kısmi bölünme kapsamında devretmesi mümkün değildir..." açıklaması yer almıştır.

Anılan düzenlemelerle getirilen kısmi bölünme müessesesinin temel amacı, şirketlerin yeniden yapılanma yoluyla verimlilik ve karlılıklarını artırmalarına imkan sağlamak olup, kısmi bölünmenin bir üretim tesisinin veya hizmet işletmesinin parça parça elden çıkarılması sonucunu doğurmaması gerekir. Dolayısıyla üretim tesisi ve hizmet işletmelerinin devrinde, işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesi zorunlu olup, birbirinden ayrı varlık ifade eden ve birbirinden ayrı olarak faaliyeti devam ettirebilecek nitelikte olan varlıklardan oluşan işletmelerin, bu varlıklarını kısmi bölünmeye konu edebilmeleri mümkündür. Ayrıca, tek üretim veya hizmet işletmesi bulunan şirketlerin bu işletmeyi kısmi bölünmeye konu ederek faaliyetlerini sonlandırmaları da uygun görülmemiştir.

Bu açıklamalar çerçevesinde, şirketiniz bünyesinde yer alan gemi inşası faaliyetine ilişkin işletmenin, tersanesi ile birlikte işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesi ve öngörülen diğer şartların da sağlanması durumunda, söz konusu devir işlemi kısmi bölünme kapsamında değerlendirilebilecektir. Ancak, gemi inşası faaliyetinin tersanesi ile birlikte ayrı olarak ve işletme bütünlüğü korunacak şekilde devrinin mümkün olmaması ya da bu işletme dışında başkaca bir üretim veya hizmet işletmesi bulunmaması halinde ise, yapılan işlemin kısmi bölünme kapsamında değerlendirilmeyeceği tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 17/4-c maddesinde, Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemlerinin KDV den istisna olduğu, bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından KDV Kanununun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmünün uygulanmayacağı, işlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergilerin, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirimde yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, şirketiniz bünyesindeki gemi inşası faaliyetine ilişkin işletmenin Kurumlar Vergisi Kanununa göre kısmi bölünmesi KDV Kanununun 17/4-c maddesi kapsamında KDV den istisna olacaktır.

Öte yandan, Kurumlar Vergisi Kanunu hükümlerine uygun olarak gerçekleşecek bölünme işlemi sonucunda, şirketiniz tarafından bölünme tarihine kadar indirilemeyen KDV, bölünme sonucu oluşan şirketlerin faaliyetlerine göre ayrıştırılmak suretiyle, kısmi bölünme sonucu oluşan yeni şirketler tarafından mükerrer indirimde yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılabilecektir. Bölünme öncesi KDV Kanununun 13 üncü maddesi kapsamında yapılan işlemler nedeniyle yüklenilen KDV nin de bölünme sonucu oluşan şirket tarafından nakden veya mahsuben iade olarak talep edilebileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu 3zelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu 3zelge geçersizdir.

(***) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu 3zelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026